

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **T. B.,** zastoupený JUDr. Václavem Liksomerem, advokátem se sídlem Masarykovo náměstí 1, Kralovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2017, č. j. OAM-155/LE-LE05-LE26-PS-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 12. 2017, č. j. 17 A 142/2017 – 59,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Václavu Liksomerovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3.400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, občan Ukrajiny, se při pobytové kontrole ve vestibulu metra OPATOV Praha 4, prokázal průkazem totožnosti občana Rumunska B. T. Byl u něj taktéž nalezen rumunský řidičský průkaz na jméno M. T. Vzhledem k tomu, že byly dány důvodné pochybnosti o pravosti dokladů, žalobce byl zadržen. Později přiznal, že je občanem Ukrajiny. Na základě odborného zkoumání pravosti rumunských dokladů bylo zjištěno, že se jedná o padělky. Dne 14. 10. 2017 bylo rozhodnuto o vyhoštění žalobce (pod č. j. KRPA-374139-16/ČJ-2017-000022). Dne 14. 10. 2017 byl žalobce rozhodnutím Policie České republiky zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem správního vyhoštění a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková (dále jen „ZZC Balková“). Žalobu proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 5. 1. 2018, č. j. 2 A 134/2017 – 33, zamítl. Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 21/2018 - 21.

[2] Ze spisu vyplývá, že dne 21. 10. 2017 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu se zdůvodněním, že se nemá kam vrátit a bojí se o svůj život. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného, (dále jen „napadené rozhodnutí“) byl žalobce zajištěn ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) a 46a odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Doba zajištění byla stanovena do 8. 2. 2018. Žalovaný dospěl k závěru, že se u žalobce lze oprávněně domnívat, že požádal o mezinárodní ochranu s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve.

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Plzni v záhlaví označeným rozsudkem zamítl (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“). Dospěl k závěru, že v případě žalobce byly naplněny podmínky pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jelikož vzhledem k dosavadnímu jednání cizince, pobytové historii a osobním poměrům jsou dány objektivní okolnosti, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová. Podle krajského soudu žalovaný náležitě odůvodnil, v čem tyto objektivní okolnosti spočívají. Ztotožnil se s posouzením žalovaného a připomněl, že žalobce podal svou žádost až po 8 letech nelegálního pobytu na území ČR a po rozhodnutí o vyhoštění. Zároveň si opatřil padělané doklady totožnosti, na základě kterých si založil bankovní účet, a na území ČR nelegálně pracoval. Skutečnosti, které žalobce uvedl ve své žádosti o mezinárodní ochranu, tj. že se bojí o svůj život a nemá se kam vrátit, mu přitom musely být známy už dříve. Krajský soud se dále vyjádřil, že žalobcovu námitku, že ve stresu podepsal protokol, aniž by věděl, co v něm bylo, považuje za účelovou. I z rozhodnutí o správním vyhoštění jednoznačně vyplývá, že žalobce potvrdil protokol o své výpovědi jako správný a úplný a stvrdil to svým podpisem. Podle krajského soudu se žalovaný dostatečně zabýval možností použití zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, jelikož zhodnotil okolnosti případu žalobce. Zejména vzal v potaz neoprávněný pobyt žalobce na území ČR po dobu 8 let, podání žádosti o mezinárodní ochranu až v okamžiku zajištění a rozhodnutí o vyhoštění, nerespektování právního řádu ČR tím, že žalobce pracoval a pobýval na jejím území nelegálně a prokazoval se padělanými doklady totožnosti. Krajský soud došel k závěru, že žalovaný správně posoudil individuální poměry žalobce a jeho pobytovou historii a

neshledal přitom mírnější donucovací opatření účinnými. Krajský soud je také toho názoru, že zajištění žalobce jakožto žadatele o mezinárodní ochranu je v jeho případě nezbytné i pro zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění. Posouzení žalovaného má oporu ve správním spise a zjištěném skutkovém stavu. Krajský soud v napadeném rozsudku také uvedl, že žalobce správně namítá, že nemařil výkon žádného dřívějšího rozhodnutí o vyhoštění, a souhlasí i s tím, že nelze paušálně vyloučit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Nicméně dospěl k názoru, že o uložení zvláštních opatřeních v případě žalobce nelze uvažovat, neboť by nebyla účinná, jelikož žalobce svým jednáním soustavně porušuje právní řád ČR a žádost podal účelově s cílem vyhnout se vyhoštění. Na neúčinnost aplikace zvláštních opatření podle krajského soudu nic nemění ani skutečnost, že žalobce má podle svého tvrzení na území ČR přítelkyni, se kterou žije. Žalovaný podle krajského soudu nepochybil, pokud to nevzal v potaz, neboť tuto informaci neměl v době rozhodování k dispozici. Naopak vycházel z tvrzení žalobce ve spise, že na Ukrajině má bratra, přítelkyni a syna a chce se tam dobrovolně vrátit. Krajský soud se vypořádal i s námitkou žalobce, že neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Není podle krajského soudu zřejmé, jaké další důkazy měl žalobce na mysli, přičemž žalovaný nebyl povinen dokazovat, že žalobci nikdy v minulosti nebylo uloženo vyhoštění. Ani to by vzhledem ke zjištěným okolnostem však nemohlo změnit závěr, že žalobce byl zajištěn v souladu se zákonem a uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné. Krajský soud dále uvedl, že napadené rozhodnutí žalovaného je v souladu s podmínkami podle národních a evropských předpisů a byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to včetně správné aplikace základních zásad správního práva a řádného odůvodnění. Krajský soud neprováděl žalobcem navržené důkazy pro jejich nadbytečnost, jelikož veškeré podstatné skutečnosti má za prokázané. K novým tvrzením před soudem nemůže přihlížet, jelikož je vázán skutkovým a právním stavem v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, taktéž o důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., namítá tedy obecně vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Mimoto namítá i důvody dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jelikož se domnívá, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel obsáhle rekapituluje závěry krajského soudu a vznáší námitky směřující kromě závěrů soudu i proti napadenému rozhodnutí. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že žalovaný správně posoudil naplnění podmínek pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a nemožnost aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Stěžovatel tvrdí, že nelze z jeho pobytové historie

dovodit účelovost žádosti o mezinárodní ochranu. Pobytová historie je pouze jedním z kritérií pro posouzení možnosti zajištění. Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem, že v jeho případě nelze aplikovat zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, jelikož se žalovaný ani soud nezabývali jeho individuálními poměry, tedy osobními, majetkovými a rodinnými poměry cizince, a nevzali v úvahu požadavky nezbytnosti a přiměřenosti zajištění. Dle stěžovatele jsou zvláštní opatření účinná, pokud jimi jakožto mírnějšími prostředky lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění. Platí podle něj, že i při velmi závažném porušení povinností cizince v rámci vyhošťovacího řízení není vyloučeno použití zvláštního opatření. Stěžovatel uvádí, že žádné povinnosti v rámci vyhošťovacího řízení neporušil ani vyhoštění nemařil. Zároveň v doplnění žaloby uvedl, že žije se svojí přítelkyní na jmenované adrese, čímž je dána záruka, že bude zajištěna jeho dostupnost pro výkon rozhodnutí o jeho vyhoštění. Touto námitkou se nezabýval ani žalovaný ani soud. Stěžovatel dále uvedl, že si nebyl vědom, co v protokolu podepisuje. V poslední řadě stěžovatel namítá, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř."), když nepostupoval tak, že by zjistil stav věci bez důvodných pochybností, a dále že žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí a nepřihlížel ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, neboť neprovedl důkazy, přičemž byl povinen uvedené skutečnosti zjišťovat. Žalovaný zároveň v rozporu s § 68 odst. 3 s. ř. neuvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu dotčených ustanovení. Podle stěžovatele nelze považovat provedení důkazů za nadbytečné, jelikož se jedná o nezbytný zdroj informací pro posouzení správnosti a zákonnosti rozhodnutí.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel vyjadřuje prostý nesouhlas se závěry krajského soudu. Není podle něj zřejmé, z jakých důvodů se stěžovatel domnívá, že krajský soud pouze přejal argumentaci žalovaného. Podle žalovaného kasační námitky nereagují na obsah napadeného rozhodnutí ani napadeného rozsudku. Krajský soud se podle jeho názoru podrobně zabýval pobytovou historií stěžovatele a jeho individuálními poměry.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] V prvé řadě Nejvyšší správní soud uvádí, že usnesením ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 42/2018 - 43, řízení o kasační stížnosti stěžovatele přerušil podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. Při předběžném posouzení kasační stížnosti totiž shledal, že doba trvání zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla stanovena do dne 8. 2. 2018, přičemž ze spisového materiálu nevyplývá, že by zajištění po tomto dni dále trvalo. Podle znění § 46a odst. 9 zákona o azylu by fakt, že stěžovatel již není v průběhu řízení o kasační stížnosti nadále zajištěn, vedl k zastavení řízení. Vzhledem k tomu, že byl podán Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 169r odst. 1 písm. j) a § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, jakož i § 46a odst. 9 a § 73 odst. 8 zákona o azylu, je otázka posouzení ústavnosti § 46a odst. 9 zákona o azylu klíčovou pro rozhodnutí ve věci samé. Zároveň byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 10 Azs 252/2017 - 43, předložena Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr") předběžná otázka, zda *„Brání výklad čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 96) ve spojení s čl. 6 a 47 Listiny základních práv Evropské unie takové vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje Nejvyššímu správnímu soudu přezkoumat*

soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn?“ Jelikož Ústavní soud o řešené otázce svým plenárním nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, rozhodl tak, že § 169r odst. 1 písm. j) a § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a rovněž § 46a odst. 9 a § 73 odst. 8 zákona o azylu zrušil ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, Nejvyššímu správnímu soudu nadále nic nebrání o kasační stížnosti meritorně rozhodnout.

[8] Nejvyšší správní soud dále zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Předmětem řízení v nyní projednávané věci není otázka důvodnosti stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu, ale otázka zákonnosti jeho zajištění, a proto nebylo potřebné zabývat se přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2017, č. j. 1 Azs 110/2017 – 42, a ze dne 20. 4. 2017, č. j. 9 Azs 314/2016 – 44 či ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 Azs 10/2013 – 62).

[10] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

III.A Podmínky pro zajištění a neúčinnost zvláštních opatření

[11] V prvé řadě se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatele, že napadený rozsudek je nezákonný. Stěžejní otázkou je, zda žalovaný v rozhodnutí o zajištění stěžovatele správně posoudil právní otázku, zda jsou dány objektivní okolnosti, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je účelová a není možné v případě stěžovatele uložit zvláštní opatření.

[12] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může žalovaný „[v] *případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění […], nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*.“

[13] Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „[s]*e zvláštním opatřením rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*.“

[14] Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu: „*[M]inisterstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je*

dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

[15] Úvodem je třeba zdůraznit, že zajištění podle zákona o azylu představuje krajní prostředek, jehož následkem je omezení nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) zbavení osobní svobody cizince. Jedná se tedy o citelný zásah do základního práva jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu, který je přípustný jen za podmínek stanovených zákonem a souladných s ústavním pořádkem (blíže viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, či nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08).

[16] Z výše citovaných ustanovení dále vyplývá, že podmínkou rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu je nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. Povinnost přednostně zvážit možnost uložení zvláštního opatření je mimo jiné reakcí zákonodárce na požadavky Směrnice 2013/33/EU; podle čl. 8 odst. 2 této směrnice totiž členské státy mohou zajistit žadatele o azyl pouze v případě nutnosti a nelze-li na základě individuálního posouzení daného případu účinně uplatnit mírnější donucovací opatření. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním o rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Zvláštní opatření lze považovat za účinná, pokud lze jimi dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. Žalovaný má tedy povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu z důvodů vyjmenovaných v § 46 odst. 1 zákona o azylu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky.

[17] Ke zvažování zvláštních opatření jako alternativy k důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu Nejvyšší správní soud dále uvádí, že je namístě důsledně zohlednit pobytovou historii žadatele. Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodů zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48). Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS). Zároveň je třeba dbát na to, že zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti.

[18] V případě stěžovatele žalovaný odůvodnil neúčinnost zvláštních opatření tím, že stěžovatel pobýval na základě svých výpovědí v České republice od března roku 2009, a to neoprávněně. Navzdory tomu však o udělení mezinárodní ochrany požádal teprve poté, co mu bylo po jeho zadržení Policií České republiky správním rozhodnutím

uloženo vyhoštění a byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Krajský soud i žalovaný tak správně posoudili, že stěžovatel měl bezpochyby možnost o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve, a to po dobu 8 let.

[19] Z výpovědí stěžovatele nevyplynula žádná azylově relevantní skutečnost, která by mu nebyla známa už před jeho zajištěním, popřípadě okolnost, jež by stěžovateli bránila v podání žádosti o mezinárodní ochranu. Jako důvod žádosti stěžovatel uvedl pouze, že se nemá kam vrátit a bojí se o svůj život. Nic přitom nenasvědčovalo tomu, že by se údajné obavy stěžovatele o život objevily až v průběhu jeho pobytu v České republice. V tomto směru Nejvyšší správní soud připomíná článek 8 odst. 3 písm. d) Směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, jenž umožňuje zajistit žadatele o mezinárodní ochranu právě v případě, byl-li zajištěn v rámci řízení o navrácení ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (tj. řízení o správním vyhoštění) *za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel měl již možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení.* Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že se jedná o žádost podanou účelově.

[20] Žalovaný správně rovněž poukázal na to, že stěžovatel pobýval na území České republiky dlouhodobě neoprávněně. Jak správně uvedl krajský soud, ačkoliv stěžovatel nemařil výkon žádného dřívějšího rozhodnutí o vyhoštění, nejsou na základě skutečností vyplývajících ze spisu žádné pochyby o tom, že stěžovatel nerespektoval právní řád České republiky. Především svou totožnost prokazoval padělanými rumunskými doklady, na základě kterých nelegálně pracoval. Falešné doklady použil i k založení bankovního účtu. Prokazování totožnosti padělaným dokladem (navíc spojené s neoprávněným využíváním postavení občana členského státu Evropské unie) je závažným porušením právního řádu České republiky, které dokonce může naplňovat znaky trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Ostatně, stěžovatel byl shledán vinným tímto přečinem trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 15. 10. 2017, sp. zn. 52 T 128/2017 (jak se uvádí v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 21/2018 – 21). Byť prokázání se padělaným dokladem totožnosti není automaticky důvodem pro vyloučení aplikace zvláštních opatření (srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, podle něhož je třeba vždy volit individualizovaný přístup), takto závažné protiprávní jednání je judikaturou Nejvyššího správního soudu považováno za skutečnost, která významně oslabuje důvěru v cizince a zakládá pochybnosti o tom, že bude schopen a ochoten plnit povinnosti, které by mu plynuly ze zvláštních opatření (viz např. rozsudky ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 228/2017 – 24, ze dne 21. 12. 2017, č. j. 1 Azs 383/2017 – 17, ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017 – 20, ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 Azs 193/2017 – 18, ze dne 31. 8. 2017, č. j. 10 Azs 114/2017 – 35, nebo ze dne 27. 7. 2017, č. j. 4 Azs 133/2017 – 19).

[21] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i žalovaným, že stěžovatelovo tvrzení o jeho dobré víře v pravost předložených dokladů je ve světle prokázaných skutkových okolností a vyjádření samotného stěžovatele nevěrohodné. Při kontrole hlídkou Policie ČR dne 14. 10. 2017 stěžovatel předložil rumunský průkaz totožnosti se jménem T. B. (tedy s pozměněným příjmením) a datem narození X, zároveň však přiznal, že je státním příslušníkem Ukrajiny, a uvedl adresu, na níž se nacházel jeho ukrajinský cestovní doklad. Ten byl vydán na jméno T. B. s datem narození X, jeho platnost však vypršela dne 5. 6. 2012. Dále byl u tohoto cestovního dokladu nalezen i rumunský řidičský průkaz s uvedeným jménem T. M. a datem narození X (obsahoval tedy zcela jiné příjmení a nesprávný rok narození). Řidičský průkaz byl opatřen stejnou fotografií jako rumunský průkaz totožnosti a stěžovatel sdělil, že tyto doklady získal společně. Ve vyjádření ze dne 14. 10. 2017 stěžovatel uvedl, že si rumunské doklady vyřídil prostřednictvím bratra na Ukrajině, kterému poslal své fotografie. Stěžovatelův bratr zaplatil za doklady asi 600 EUR a stěžovatel se s ním poté finančně vyrovnal. K předání dokladů došlo někdy v roce 2014 v Praze poté, kdy stěžovatele telefonicky kontaktoval státní příslušník Ukrajiny, kterého neznal. Stěžovatel připustil, že o rumunské občanství nikdy nežádal. Za této situace je stěží hajitelné stěžovatelovo tvrzení, že se domníval, že jsou rumunské doklady pravé.

[22] Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zvažoval uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu, vzhledem k dosavadnímu chování stěžovatele zde existovaly oprávněné důvody se domnívat, že by povinnosti uložené mu ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o azylu nebyly dodržovány a stěžovatel by se opětovně uchýlil k neoprávněnému pobytu, popř. skrývání před orgány veřejné moci. Jak správně posoudil krajský soud, nemění na tom nic ani stěžovatelovo tvrzení vznesené v doplnění žaloby, že trvale žije s přítelkyní na jmenované adrese, jež navíc odporuje jeho původnímu vyjádření, že se chce vrátit do vlasti, kde má přítelkyni, bratra a syna. Nejvyšší správní soud považuje shora popsané skutečnosti za nepochybně relevantní pro úvahu, zda by byla zvláštní opatření v konkrétním případě stěžovatele dostatečně účinná. Souhlasí tedy s názorem krajského soudu, že žalovaný aplikoval § 47 zákona o azylu správně. V tomto kontextu také nelze přisvědčit tvrzení stěžovatele, že by krajský soud či dříve žalovaný rezignovali na posouzení jednotlivých individuálních (specifických) okolností daného případu, popřípadě užili „paušalizovaný“ postup hodnocení. Jak krajský soud, tak i žalovaný se v odůvodnění svých rozhodnutí obsáhle zabývali veškerými pro věc podstatnými skutečnostmi, a to včetně osobních, majetkových a rodinných poměrů tak, jak vyplývaly ze spisu v době vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný zajištění stěžovatele a neuložení zvláštních opatření dostatečně odůvodnil, když napadené rozhodnutí na straně 3 a 4 obsahuje posouzení všech jím zjištěných a známých okolností, jež vyplynuly z dosavadního řízení a sdělení samotného stěžovatele. Nelze přitom žalovanému vytknout, že za rozhodné skutečnosti, na kterých založil svůj závěr, považoval stěžovatelovo dřívější protiprávní jednání i samotnou situaci, za níž se stěžovatel uchýlil k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Právě toto vědomé protiprávní jednání stěžovatele a jeho zjevně účelový postup ve věci žádosti o mezinárodní ochranu se totiž ve vztahu ke zkoumané otázce jeví jako zcela zásadní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Azs 163/2018 - 29).

[23] Na základě všech těchto okolností Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu a žalovanému, že o zajištění stěžovatele bylo rozhodnuto na základě zcela objektivních okolností spočívajících v jeho předchozím jednání, přičemž tyto individuální okolnosti v případě stěžovatele plně odpovídají judikaturním požadavkům na výjimečnost institutu zajištění, namísto uložení mírnějších opatření (viz již dřív uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Krajský soud nepochybil, aproboval-li napadené rozhodnutí žalovaného.

[24] S ohledem na všechny skutkové okolnosti věci se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem krajského soudu, že žalovaný odůvodnil neuložení zvláštních opatření dostatečně. Stěžovatel neuvedl žádné mimořádné okolnosti, na které by měl být žalovanou v rozhodnutí kladen zvláštní důraz a které by vyvažovaly nedůvěru ve stěžovatele plynoucí z jeho pobytové historie a protiprávního jednání. Napadené rozhodnutí bylo jednoznačně konkretizováno ve vztahu k osobě stěžovatele. Námitka stěžovatele není s ohledem na výše uvedené důvodná.

III.B Ostatní námitky

[25] Stěžovatel dále namítal, že mu nemají přitěžovat zjištění z jeho výpovědi zachycené v protokolu, neboť byl při výpovědi před policií ve stresu a nebyl si vědom toho, co v protokolu podepisuje. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu (viz str. 10 napadeného rozsudku), že tvrzení stěžovatele je účelové. Krajský soud správně odkazuje na potvrzení stěžovatele v rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 14. 10. 2017, č. j. KRPA-374139-16/ČJ-2017-000022, o vyhoštění. Zde stěžovatel uvedl, že se nebude proti tomuto rozhodnutí odvolávat (viz str. 7 uvedeného rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 14. 10. 2017, č. j. KRPA-374139-16/ČJ-2017-000022), čímž vyjadřuje souhlas s rozhodnutím o vyhoštění, a tedy i s podklady, na jejichž základě bylo vydáno a na které rozhodnutí odkazuje. Pokud by stěžovatel nabyl dojmu, že rozhodnutí bylo založeno na nepravdivých skutečnostech, lze předpokládat, že by se proti němu bránil. Tato námitka není důvodná.

[26] Stěžovatel opíral svou kasační stížnost i o kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Konkrétně namítal, že žalovaný porušil § 3 s. ř., jelikož nepostupoval tak, že by zjistil stav věci bez důvodných pochybností, a dále že neopatřil dostatek podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí a nepřihlížel ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, neboť neprovedl dokazování, přičemž byl povinen uvedené skutečnosti zjišťovat. Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 46a odst. 6 zákona o azylu je vydání rozhodnutí o zajištění prvním úkonem v řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2015, č. j. 4 Azs 228/2014 – 34 či rozsudek téhož soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 6 As 146/2013 - 44). Podle § 46a odst. 4 zákona o azylu má žalovaný povinnost do 5 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout, při tom zejména vychází z materiálů shromážděných v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců. Krajský soud i žalovaný tak správně vycházeli ze skutečností známých v době vydání napadeného rozhodnutí obsažených ve spisovém materiálu v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, které tvořily dostatečný skutkový podklad pro rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu. Podle § 46a odst. 10 zákona o azylu měl přitom následně žalovaný

povinnost po dobu platnosti rozhodnutí o zajištění zkoumat, zda důvody pro zajištění trvají. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že nebylo třeba provést navržené důkazy (pozdější rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ve věci mezinárodní ochrany ze dne 8. 11. 2017, č. j. OAM-155/LE-LE05-LE26-2017, spisový materiál Ministerstva vnitra vedený pod č. j. OAM-155/LE-LE05-LE26), jelikož pro přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí je závazný skutkový a právní stav v době jeho vydání. Není proto relevantní návrh stěžovatele na provedení dokazování a námitka, že nejde o nadbytečné důkazy, ale o nezbytný zdroj informací pro posouzení správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí. Ani tato námitka stěžovatele proto není důvodná.

[27] V poslední řadě se stěžovatel dovolával kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž namítal, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Podle stěžovatele žalovaný v rozporu s § 68 odst. 3 s. ř. neuvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu dotčených ustanovení. K otázce stěžovatelem namítané nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů rozhodnutí se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, takto: „*Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.*“ V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti a jeho odůvodnění je jasné a přehledné. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl a nesouhlasí pouze s jeho závěry. Napadený rozsudek dle názoru Nejvyššího správního soudu netrpí ani nedostatkem důvodů, neboť krajský soud se v odůvodnění tohoto rozsudku vyjádřil řádně ke všem žalobním bodům, přičemž jasně a stručně vyložil, proč napadené rozhodnutí považoval za zákonné a žalobní výtky za nedůvodné. Námitku stěžovatele, že krajský soud nedostatečně a nepřesvědčivě vyložil úvahy, jimiž se řídil, nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou, neboť krajský soud zřetelně a jasně své úvahy v napadeném rozsudku uvedl; skutečnost, že je stěžovatel považuje ze svého subjektivního pohledu za nedostatečné, rozporné a nesprávné, protože se neshodují s jeho právním názorem, nedokládá, že je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný. Nad rámec výše uvedeného musí Nejvyšší správní soud poukázat na to, že kdyby byl rozsudek krajského soudu skutečně nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, jak tvrdí stěžovatel, nemohl by stěžovatel podat tak obsáhlou kasační stížnost, v níž vyjadřuje nesouhlas s jednotlivými argumenty soudu, neboť by nebylo s čím polemizovat. Námitka stěžovatele není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[28] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[30] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 13. 11. 2017, č. j. 17 A 142/2017 – 14, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Václav Liksomer. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát [§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.]. Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále přiznal 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3.400 Kč. Částka v celkové výši 3.400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce není plátcem DPH, jedná se o částku konečnou.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu